

KJE, ČE NE V LASTNI DOMOVINI, MORAMO IMETI MOŽNOST UPORABE MATERNEGA JEZIKA?!

/Jezik je hiša človekove biti – že od starih Grkov naprej!/

Spodaj podpisana, ki se štejeva za jezikovno zavedna in narodno osveščena,

pozivava vso medijsko krajino in prebivalstvo Slovenije k skupnemu prizadevanju za primerno uporabo maternega jezika – žlahtne, prelepe slovenščine – na območju celotne domovine, v vseh pojavnih oblikah (pisni, ustni, tiskani, v računalniških napravah in avtomobilskih vmesnikih, v prevodih tujih filmov in oddaj itn.). K podpori pozivava tudi vse politične stranke, saj so kot predstavnice ljudstva to dolžne storiti (in sooblikovati boljši jutri).

Z dopisi in zahtevami od pristojnih inšpekcijskih služb (Inšpektorata Republike Slovenije za kulturo in medije, Tržnega inšpektorata Republike Slovenije) terjajmo, naj na terenu, vsakodnevno, sprotno in neomajno ukrepajo pri udejanjanju pravnih norm, ki zavezujejo k **javni rabi slovenskega jezika in njegovi izbiri v elektronskih komunikacijskih in kontrolnih napravah.**

Nedopustno, nezakonito in protiustavno je, da država s svojimi mehanizmi (predvsem z omenjenima inšpektoratoma IRSKM in TIRS, brezбриžnima papirnatima zmajema in brezzobima tigroma) ne vzpostavi zakonitega stanja in da (zlasti) 14., 15. in 20. člen Zakona o javni rabi slovenščine ostajajo mrtve črke na papirju.

Ustava Republike Slovenije je predpisala pravico vsakogar, da svobodno izraža pripadnost svojemu narodu ali narodni skupnosti, da goji in izraža svojo kulturo ter uporablja svoj jezik in pisavo. Ob zavedanju čudovite lepote maternega jezika – naj to velja tudi za slovenščino, ki je uradni jezik v Republiki Sloveniji in v Evropski uniji – smo se vsi skupaj dolžni na vseh ravneh boriti za njegovo pravilno in ustrezno rabo. Zahtevajmo, da **mora biti v elektronskih komunikacijskih in kontrolnih napravah omogočena izbira slovenskega jezika in upoštevan slovenski črkopis, kot to že skoraj dve desetletji jasno in brezpogojno zapoveduje in sankcionira Zakon o javni rabi slovenščine.**

Sramotno in poniževalno je, da se tehnološki multinacionalni gigant **Apple**, ki kuje strašanske dobičke, poživžga na pravni red Republike Slovenije in ne dovoljuje 'menijskega' izbora slovenščine v iPhonu in drugih izdelkih, prodajanih na slovenskem trgu, omogoča pa izbiro slovaščine, hrvaščine in nebroj drugih jezikov. Sramotno in poniževalno je, da na slovenskem trgu sploh še lahko posluje kakšna tvrdka, ki prodaja nove avtomobile, računalnike, tablice, telefone, ne da bi dopuščala izbiro slovenščine. Sramotno in poniževalno je, da se najde ugledni hotelir [/Welcome | InterContinental Ljubljana | 5-star hotel Slovenia \(ihg.com\)/](#), ki deluje na slovenskem trgu, a brezsravno ne dopušča možnosti predstavitve, poizvedb, rezervacij itd. v slovenščini. Vse to v popolnem nasprotju s predpisi!

Bitki za dosledno rabo maternega jezika, ustavno in zakonsko varovanega, so se že pridružile nekatere organizacije: **Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Avto-moto zveza Slovenije, Zveza potrošnikov Slovenije, Sindikat Glosa, Služba za slovenski jezik pri Ministrstvu RS za kulturo in Državni zbor Republike Slovenije.** Slednji je 22. 2. 2022 sprejel Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo 2022–2029, po kateri je treba »sistematično skrbeti za prisotnost slovenščine v digitalnem okolju, tj. da se bo slovenščina

*enakovredno s tujimi jeziki uveljavila v različnih aplikacijah (vmesnikih v elektronskih napravah, npr. avtomobilih, telefonih), kot to določa drugi odstavek 20. člena Zakona o javni rabi slovenščine; enako velja za pretočne internetne storitve (prevode tujih filmov, oddaj).« Za slovenščino so se zavzeli tudi priznani jezikoslovci, profesorji prava in drugi znanstveniki ter nekateri mediji (**Reporter**, **Nedeljski dnevnik**). Še več bi štela množična podpora vseh, ki dobro v srcu mislimo in ljubimo slovenski jezik in kulturo.*

Oče Primož Trubar nas je prvi poimenoval *lubi Slovenci* in zabičal, da moremo na tej zemlji *stati inu obstati* le, če bomo ljubili svoj jezik. In mnogi so za slovenski jezik darovali svoja življenja. Ne pozabimo na prve žrtve fašizma v Evropi, na štiri mlade fante **Ferda Bidovca**, **Frana Marušiča**, **Alojza Valenčiča** in **Zvonimirja Miloša**, ki jih je 6. septembra 1930 v Bazovici pomoril fašistični vrag – ker so hoteli govoriti in pisati slovensko!

V Ljubljani, 22. sušca 2022.

mag. Marko Bidovec

predsednik upravnega odbora Ustanove / Fundacije 'Bazoviški junaki in ostale žrtve fašizma',
ponosni sorodnik prve žrtve fašizma v Evropi

Mitja Šuštar

predsednik Sindikata Glosa

